

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Tria prima Monita: quòd vota despondeant animam Christo: & exigant
amorem erga Deum, situm in suarum rerum communicatione. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

feriō quibusdam vitiis, & in obeundis ritē perfectionis officiis, quæ omnes pietatis alumnos adhibere necesse est, si Diuinæ Maiestati valdē accepti, & sancti esse desiderant. Quoniam verō potissima fuit causa, ista scribendi, pro nostris iuuandis Adolescentibus, idē quā plurima ex nostræ Societatis Institutis in medium protuli, quæ cū sint à Sanctā Sede Apostolicā non semel laudata, & per publica Diplomata confirmata, ac pleraque ab ipso S. P. Ignatio, eximia sanctitatis & prudentiæ ac experiētiæ Legillatore nostro diuinitus edocto, sancti, magnæ auctoritatis pondus, & fidem apud omnes Catholicos habere debent, ac sedulam imitationem atque executionem merentur.

Porro vbi Nouitatus Religiosus in hoc nominatur Opusculo, is qui illud teget in statu seculari vitam spiritualem amplexus, per Nouitatum intelligat, suum in spirituali vitā tirocinium, eiusque primum exordium: & sibi ea vitanda esse, vel facienda existimet, quæ mihi & charissimis Fratribus, post Nouitatum nostrum vitanda & facienda proposui. Giczynij in Bohemiā Anno Domini 1638.

CAPVT PRIMVM.

Continet tria prima Monita.

Monitum Primum.

1. **A**gnosce per vota Religiosa, immō, suo modo, ea quoque, quibus seculares Sacerdotes se ligat, Deo oblata, (vti optabat & suadebat quis S. Ioannes Chrysostomus,) te non solum Christo adhaesisse, sed etiam adglutinasse, & non tantum desiderio, (vti fuisti in Domo probationis, & vitæ spiritualis initio) sed re ipsa factam esse animam tuam, sponsam Dei: quemadmodum docēt SS. PP. Augustinus, Bernardus, & alij: immō Christus ipse, qui S. Birgittam ob solum desiderium Paupertatis & Castitatis & specimen Obedientiæ, adhuc in seculari statu constitutam, in Spōsam suam elegit. Tu, inquit, quodam iure facta es mea; cum in morte mariti tui, voluntatem tuam in manus meas assignasti; cum etiam eo desinito, coguasti, & rogasti, quomodo pauper pro me esse posses. Et voluisti pro me omnia relinquere: & idē de iure facta es mea. Et oportuit me pro tantā charitate, tibi providere. Propterea assumo te mihi in Sponsam, & in meam propriam delectationem, qualem decet habere Deum, cum animā castā. Et, vt similia dicens alio in loco addidit, & cum corpore casto. Cū ergo anima tua, per vota religiosa, sit re ipsa desponsata Domino Deo tuo (quæ antea propter conformitatem voluntatis cum Deo, erat sponsa Verbi, vt ait S. Bernardus) idē nunc, maiorem quā in Nouitatu, amorem erga Deum & res eius, maioremque fidelitatem, & curam rerum Sponsi tui, & maiorem obedientiam, in exequendā

eius, non tantum expressā voluntate, sed etiam quauis propensione & nutu, prestare debes: quandoquidem bonæ sponse terrena, hæc tria exactē obseruant erga sponfos suos, qui infinito intervallo distant, & omni perfectione superantur, à Sponso tuo cælesti,

Nam, vt ait S. Macarius, Anima, quam Christus Sponsus cælestis, sibi desponsauerit in Societatem suam mysticam ac Diuinam, quæue gustauerit opes cælestes, diligenter & ingenuè debet placere Sponso suo Christo, ac ministerium Spiritus sancti, sibi creditum, decenter & conuenienter implere: nempe Deo placens per omnia, & Spiritum in nullo contristans, præclarā erga illum temperantiā & dilectionem, sicut oportet conseruans; in domo Regis cælestis rectē conuersans, quacunque potest beneuolentiā, sibi datam gratiam amplecti.

Monitum secundum. Quoniam amor erga Deū, vt ait S. P. Ignatius, ab operibus magis quā à verbis pendet; & consistit, in mutua facultatum rerum & opum communicatione, puta, scientiæ, diuitiarum, honoris, & boni cuiusque; Ideo maiori studio nunc, quā antea Sponso tuo cælesti, anima tua debet factis demonstrare amorem, per communicationem omnium rerum & bonorum suorum. Mulier enim viro desponsata, inquit S. Macarius, præ summo amore, omnes facultates suas, dotem vniuersam offerens, proicit in manus viri, hisce verbis: Nihil habeo, quod sit meum, quacunque possideo, tua sunt: etiam dos est tua: & anima mea; itemque corpus meum tuum est. Ita temperans anima, est Virgo Domini, Societatem habens cum sancto eius Spiritu.

Quocirca & tu dona Deo Sponso tuo te & omnia tua, & factis ostende donationem tuam. Verum enim est illud, quod scribit S. Gregorius Papa: Signum amoris, non est in affectione animi, sed in studio bonæ operationis.

Monitum tertium. Porro hæc communicatio bonorum, consistit in tribus: Primò vt omnia opera tua Deo offeras per puram intentionem, iuxta præscriptum Reg. 17. Summarij & Reg. 1. Scholasticorum, offerendo scilicet singula opera, saltem in principio, purè ad obsequium & laudem & gustum Diuinæ Maiestatis; non ad vltimū, etsi licitum, finem, etiam supernaturalis præmij cælestis, multò minus, ad finem humanum, vel vanæ gloriæ aut laudis, aut vt habeare pro docto, pro ingenioso, vt defendas, vel promouearis ad altiora studia, vel gradus. Nam si S. P. Ignatius, ne quidem, ob spem præmiorum cælestium, nos vult facere ea, quæ facimus, multò minus operandum est, ob alios fines humanos, præsertim, cum aliqua imperfectione coniunctos. Qui perfectus est, inquit Clemens Alexandrinus, opus bonum eo solo expetit, quoniam honestum est. & quia Deum amat, ea operum ipsius causa longè grauisima est. Ausim etiam dicere, non ed operatur, quòd saluus esse velit. Quæ intentionis puritas, tanti momenti est, & adeo in quauis re particulari à nobis adhiberi debet, sincerè spectando puram Dei

Or. 8. in 1. Corint.

Aug. tr. 9. in Ioan. Ber. l. 85. in Canc. & l. 2. de mut. aq. in vin. S. Thom. in 4. d. 27. q. 1. a. 3. ad 3.

1. 1. Reuel. cap. 2.

1. 1. Reuel. cap. 26.

11. d. de comp.

5. p. 1. S. 11.

Parand. f. 100. Gab. lib. d. A. l. 1. E. l. 1. Ton. alij

hom. 31.

1. 2. in 1. Reg. 4.

4.

1. 1. l. 1. strom.

10. d. 2.

Dei gloriam, laudem, & honorem, & obsequiū
 Diuinæ Maiestatis, vt id S.P.N. Ignatius diuer-
 sis verborum formulis, nobis commendat, in
 ducentis & quadraginta duobus locis Consti-
 tutionū Societatis. Bene enim monuit S. Chry-
 sostomus: *Si omnino dignus fueris agere aliquid quod*
*Deo placeat, aliam ne require mercedem, præter hoc ip-
 sum, quod placere meruisti. Si enim requiris mercedem,*
verè ignoras, quantum bonum sit placere Deo: si enim
scires, nunquam aliud aliquid extrinsecum mercedi
aut numeris expeteres. Meritò ergo hoc ipsum
 S.P.N. Ignatius suis filiis, in Constitutionibus à
 se factis, præscripsit. Existimo autem S.P.N.
 Ignatium securiorem illum (quoad acquisitionem
 meriti, & incrementum gratiæ & infusa-
 rum virtutum, ac Spiritus sancti donorum) te-
 nuisse Theologorum sententiam, asserentium,
 iustorum opera naturā suā indifferentia, meri-
 toria præmij cælestis non esse, nisi ea actu, &
 expressè fiant, ob aliquod supernaturale mo-
 tuum. Cùm autem studia nostra, in se spectata,
 sint è numero indifferentium rerum; & Deo
 propter se amato, nullum sit motiuum præstanti-
 us, vel æquè præstans; ideo sollicitus S. Pater de
 maiore Dei gloriā (etiam per finem & modum
 operandi) tum alia omnia, tum studia nostra,
 suscipi & tractari à nobis voluit, purè propter
 ipsum Deum, prout est obiectam amoris;
 quem cum S. Thoma Theologi appellant amo-
 rem amicitia, diuersum, ab amore concupiscentia,
 quo Deus amatur, prout est nobis bonus. Et ta-
 lem operandi modum, qui oritur ex motiuo
 amoris amicitia, seu benevolentia; nominatim
 commendat S.P. Ignatius Scholasticis Societa-
 tis. Nam cum Romā discedens in Lusitaniam
 P. Brandanus, varia quæstia Scholasticos Socie-
 tatis concernentia, S. Patri proposuisset, & inter
 alia quæsiuisset, quantum temporis possent ora-
 tionem impendere studiorum tempore; respondit
 S. Pater: *Ni peculiaris alicuius necessitas plus orationis*
*exigat, sat fore tempus illud matutinum, quod eo tem-
 pore omnibus erat prefixum; & Sacri auditio vel le-
 ctio, cum binis quotidie examinibus. Cæterum vt loco*
longioris orationis, assuescerent se nostri Scholastici,
tam in aliis rebus, tum præcipuè in suis studiis inuenire
Deum. Quā loquendi formulā & phrasim, S. Pater
 intelligebat actualem oblationem operis ad
 maiorem Dei gloriam suscepti, purā & sincerā
 intentione: quam ipsam adhibendam esse in
 studiis nominatim ait S. Pater 4. parte Constit.
 c. 6. §. 1. ex quo deinde prima Societatis Scho-
 lasticorum regula desumpta est.

Sanè qui existens in gratiā, tali intentione
 singula facit & refert in Deum, perpetuò mere-
 tur, & bene Christum Dominum imitatur di-
 centem: *Ego qua placita sunt ei, facio semper.* Hoc
 Societatis nostræ spiritu imbuta B. Maria Mag-
 dalena de Pazzis, Carmelitana mitigata, à suā
 pueritiā vsque ad mortem, Patrum Societatis
 nostræ institutione vsa, magnis in vitā & post

mortem miraculis illustris, ab Urbano VIII. in
 Beatarum Virginum numerum adscripta, & in
 Romanum Martyrologium adscita, ac Diuini
 Officij recitatione ac celebratione Missæ, in die
 eius obitus, ab eodem Pontifice honorata; hæc,
 inquam, postquam fuisset Exercitiis S.P.N. Ig-
 natij exculta, sapissimè suis inculcabat Moniali-
 bus, quatum erat Magistra, vt omnes etiam mini-
 mas actiones facerent purè ad placendum Deo, & ad
 gloriam eius, eas offerendo, si fieri posset, etiam ic-
 tibus oculorum, & minimis motus membrorum; dicens (vt
 in eius vitā scribit noster P. Virgilius Ceparitus)
 qui sic faceret, cum post mortem rectè ad celum itu-
 rum sine purgatorio. Et ne hæc doctrina excideret ex
 memoria, sæpè eam inculcabat suis, & frequenter ino-
 pinatè quærebat, modo ab hac modo ab illa Moniali,
 cur id facio. Quod si audires, casus, aut ex consuetudine
 factum aliquid sine actu intentione supernaturali,
 dicebat: Non vides te meritum perdere. Deus talibus
 operibus non pascitur. Neque temerè hanc suis cõ-
 mendabat doctrinam; diuinitus enim eam di-
 dicerat, quia, vt scribit eius Confessarius Vin-
 centius Puccinus in alterâ, & quidem multò
 copiosiore eiusdem vitæ. Cùm à Christo Domino
 in rapta quadam periisset, quæ preparatio adhibenda
 esset ad euitandas Purgatorij penas, edocita diuinitus,
 dixit aliâ voce (vti sæpè multa talia dicebat) oportet
 spoliari totaliter nobis ipsis, & te vestiri, ò Domine mi:
 oportet ambulare cum purâ, mundâ & sincerâ inten-
 tione: vt illi qui habent aliam intentionem, quam ser-
 uienti tibi, & honorandi te. Hanc ipsam doctrinam
 tradidit S. Gregorius Papa, eaque suos Dialo-
 gos conclusit: *Audenter dico, quia salutari hostiâ post*
mortem non indigebimus, si ante mortem, Deo ipsi, ho-
stia fuerimus. Quis autem dubitet, eum perfectam
hostiam esse Dei, qui non tantum animam &
corpus, & bona externa obtulit Deo, per vota
religiosa, sed etiam singula opera sua, purissimâ
intentione, ob solius Dei gloriam, Deo offert, &
sic offerendo omnia, verum & solidum ad Deum
demonstrat amorem, quem verus erga Deum
amor exigit? Nam, vt ait S. Gregorius, Probatio
dilectionis, est exhibitio operis.

Secundò ad hanc communicationem rerum
 requiritur, vt ea, quæ Deo offeres, modo supra-
 dicto, sint digna, quæ ei offerantur, proinde de-
 bent esse sine vilo inquinamento peccati & im-
 perfectionis. Vnde sequitur, te debere ita viuere
 toto post tirocinium tuum tempore, ne vllum
 opus, aut rem Deo offerendam, vilo deliberatò
 peccato aut imperfectione contamines: quia
 Sponsus tuus cælestis, respuit oblationes rerum
 conspurcatarum, quæ etiam vilissima mancipia
 aspernari solent, non tantum illustres perso-
 næ: ita fiet, vt nullam regulam deliberatè vio-
 les, quæ ferè nunquam violatur sine aliquo
 peccato aut imperfectione: *Non diminutionem*
in viro bono intelligo, inquit Seneca, sed vacatio-
nem: nulla debent esse, non paruam si vlla sint,
crefunt, & inserim impediunt: quomodo oculos
ma-

lib. de
 compa.

5.
 3. 1. 5.

Deand.
 Soc. Gab.
 Palud. Al.
 m. Al. El.
 Tana. Al. J.

6.

1. 1. q. 16.
 1. 1. q. 17.
 1. 1. q. 18.
 1. 1. q. 19.
 1. 1. q. 20.
 1. 1. q. 21.
 1. 1. q. 22.
 1. 1. q. 23.

7.

8.

1. 1. q. 19.

cap. 44.

2. p. c. 13.

1. 4. c. vic.

h. 30. in
 Euang.

9.

ep. 83.

ma-

maior & perfecta suffuso excacat. sic modica turbat.

10.

Tertio bona & fidelis sponsa, ita communicat omnia bona sua Sponso, vt nihil sibi referret, quod nollet à suo Sponso accipi, si Sponsus eam vellet re illà priuare. Ita tu ex ardenti Spôsi tui amore, nihil prorsus tibi referues, cuius iacturam pati nolles, si ita à te Deus exigeret, & te re aliquâ vellet priuare. Et hoc ipsum docuit S. Birgittam Christus Dominus: Perfecta, inquit, est

Extrauag. Recu. c. 34.

charitas illa ad Deum, quando homo, nihil sibi de se relinquit, sed ad omnem virtutem ac perfectionem se diluat. Similiter & S. Gregorius Papa ait; Qui perfecte Deo placere desiderat sibi de se nihil relinquat. Quocirca quidquid à te Deus exigit, per suâ voluntatis nuntios, & Vicarios suos (tuos nimirum Superiores) totum Deo, sine cunctatione, donare debes: presertim ea, quibus maximè delectaris: vt sunt, proprium iudicium, voluntas, libertas, commoditatum amor, electo loco, personarum, occupationum, graduum. Vnde sequetur, vt in omnibus tuorum Superiorum (quos tibi Deus sui loco reliquit tanquâ internuncios & interpretes suâ voluntatis) circa te, ac occupationes & res tuas omnes dispositionem sequaris, & iuxta præscriptum Regulæ 36. Summ. non magis quàm cadauer, aut senis baculus eligas loca, personas, occupationes, gradus: nec plus, quàm cadauer aut baculus, voluntariè refugas tui accusationes, aut rerum tuarum manifestationes, & contumelias, & contemptus, & alia te mortificantia, vel tibi displicentia, tibi in Regulis 9. 10. 11. 12. Summ. commendata. Atque hac ratione contentus eris, si non permittaris solitum Philosophiæ ac Theologiæ tempus abfoluere etiam ad studia minùs speciosa applicaberis: si non defendes theses Scholasticas: si ultra quàm vulgò soleant docere inbeberis: si ad Collegium minùs commodum & minùs numerosum mitteris, si cubiculo angusto & incommodo vteris, nec solus in eo manebis, sed cum eo, quem nolles, socio, & his similia, quæ amor proprius declinat vel fugit.

1. 10. mor. cap. 4.

CAPVT SECVNDVM.

Alia duo Monita, de fidelitate & obedientia.

11.

Monitum quartum. Secunda conditio bonæ sponsæ, est fidelitas erga Sponsum, & erga res omnes Sponsi: quæ fidelitas, tria requirit:

Primo vt amorem quem ei promissit, ac thori iniuriam fidem perfectè erga solum Sponsum conseruet. Hoc tu præstabis, si vota, quæ promissisti Deo, vel bona proposita, quæ ei obtulisti, perfectè seruabis. Nam, vt docet S. Thomas, implere vota Deo facta, pertinet ad fidelitatem, quam homo debet Deo; & fractio voti est quedam infidelitatis species: vnde Salomon rationem assignat,

2. 2. q. 88. a. 3.

Eccle. 5. 3.

quare sint vota reddenda, quia displicet Deo infidelis promissio.

12.

Secundo ad fidelitatem Sponsæ requiritur, vt diligenter conseruet res omnes Sponsi sui, earumque curam habeat, ne destruantur vel pereant, & vt domesticis exactè obeant ea officia, quæ eis imposita sunt. Hoc & tu factis ostendes, si iniunctas tibi occupationes, iuxta præscriptum Regularum, à Sponso tuo tibi pro directione relictarum, obis, & dabis operam, vt & alij omnia benè obeant, tuarum curæ & fidei commissi, & si non obtulerint, id vt manifestes iis, quibus vult manifestari Sponsus tuus, non habito vilo personarum, Sponso tuo inferiorum, respectu. Ita fiet, vt siue sis Magister in Scholis, siue Bidellus, siue Visirator orationis vel examinis, cuncta iuxta Dei voluntatem, per Superiorem declaratam, perficias, & alia te solo præstantia, benè exequaris, iuxta Regularum & rectæ rationis normam.

13.

Tertio, fidelitas hoc quoque exigit, vt sponsæ res sui sponsi displicet fideliter, non dissipando inaniter, nec donando, cui donari non debent. Hoc ita exequeris, si tempus, quod tibi Sponsus tuus cælestis dedit, vt ait S. Bernardus, ad agendam poenitentiam, ad obtrivendam veniam, ad acquirendam gratiam, ad gloriam promerendam, non tantum sine otio, vetito in reg. 44. Summ. (quia hoc fati non est) sed præterea iuxta sanctam illam phrasim Sancti Ignatii, cum maiore Dei obsequio, laude & gloria expendes. Ita autem illud expendes, si semper eris occupatus in rebus tuis in primis religioso statui, deinde gradui in Societate Iesu, denique præsentii, quod geris, officio conuenientibus: hoc est, ei vel necessarius omnino, vel magis vtilibus. Hinc sequetur, vt nunquam te occupes in lectione librorum obscenorum (vti sunt quidam antiqui Poetæ) & librorum anatomicorum, & his similia. Hinc sequetur, vt dum Philosophiæ vel Theologiæ dabis operam, non vaces diuturnæ lectioni, etiam honestorum Poëtarum vel Oratorum, aut operibus mechanicis (quantumuis pietatem redolere videantur) contra voluntatem tui Professoris vel Superioris. Et dum eris operarius, non leges profanas historias, & his similia, quæ solis Magistris humaniorum literarum permittuntur: ad comparandam honestam & necessariam (non vltra) eruditionem, pro benè instructâ iuuentute, nostræ virtuti & fidei commissâ in Scholis. Denique tunc fideliter expendes tempus, si tum veteres Sanctos, tum nostrum P. Franciscum Suarium, & P. Thomam Sanchez imitare, qui constanti perpetuoque tenore, quotidianas functiones ita definitis, distributisq; obibat diurnis spatiis atque nocturnis, ne alie occupationes obstrepere alis, aut alieno se tempori immiscerent. Quod & Sancto Fundatori nostro, etiam in vltimâ ætate, valdè cordi fuit, licet in multiplici negotiorum occurrentium varietate, & gra-

S. de tripl. cult.

lecto.

17. in dial. c. 19. 1. 16.

Maff. l. 1. ca. 11.

gra-